

Масло Н.М., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Логвиненко А.О., асистент

КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ТЕРОРИЗМ: ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

На території України на даний час триває Антитерористична операція у Донецькій та Луганській областях, тому закономірно, що серед основних напрямів державної політики з питань національної безпеки є збільшення ефективності заходів боротьби з тероризмом. На сьогодні в галузі кримінального права досить актуальним є питання захисту життя та здоров'я особи. Наразі, особливого значення набувають терористичні суспільно-небезпечні посягання, що призводять до значної кількості жертв. Тому необхідно проаналізувати в порівняльно-правовому аспекті національне законодавство, щоб виробити комплекс змін для зменшення терористичних проявів у суспільстві.

Тероризм – суспільно небезпечна діяльність, яка полягає у свідомому, цілеспрямованому застосуванні насильства шляхом захоплення заручників, підпалів, убивств, тортур, залякування населення та органів влади або вчинення інших посягань на життя чи здоров'я ні в чому не винних людей або погрози вчинення злочинних дій з метою досягнення злочинних цілей [1, ст. 1].

Намаганням терориста кинути певний виклик суспільству являє собою здійснення насильницьких дій, що несуть в собі небезпеку для життя чи здоров'я невизначеної кількості осіб.

Терористичний акт чи інші дії, які створювали небезпеку для життя чи здоров'я людини, якщо такі дії були вчинені з метою порушення громадської безпеки, залякування населення, провокації воєнного конфлікту, міжнародного ускладнення, або з метою впливу на прийняття рішень чи вчинення або невчинення дій органами державної влади чи органами місцевого самоврядування, службовими особами цих органів, об'єднаннями громадян, юридичними особами, або привернення уваги громадськості до певних політичних, релігійних чи інших поглядів винного (терориста), а також погроза вчинення зазначених дій з тією самою метою - караються позбавленням волі на строк від п'яти до десяти років [2, ст. 258].

Європейський Союз прийняв у 2016-2017 роках ряд законів, що посилюють кримінальну відповідальність за терористичні дії, а саме була встановлена відповідальність за в'їзд на територію ЄС з метою тероризму їх організування та фінансування, надання матеріальних, технічних,

вогнепальних засобів, забезпечення транспортом, продовольством, житлом, підготовка бійців терористичного спрямування, розробка бойових програм, що в подальшому будуть використовуватися для вчинення терористичних злочинів.

Як на нашу думку, то в сучасній ситуації в сфері управління державою необхідно звернути увагу, що антитерористична діяльність, являє собою тільки частину державної політики, а потрібно сформувати дієву стратегію заходів і методів ефективної протидії існуючим злочинам. Насамперед треба утворити основні засоби усунування умов та причин, які призводять до здійснення терористичної діяльності. Доречно було б скомплектувати механізми координування та зв'язку між суб'єктами діяльності, яких направлена на боротьбу з тероризмом, чітко окреслити повноваження кожної ланки. Необхідно розробити нову Концепцію протидії тероризму, підлатувавши її під сучасні події на Сході України, та й загалом по державі, бо ситуація з 2013 року досить радикально змінилася в гіршу сторону, майже щоденно від рук терористів гине численна кількість людей. Також, якщо брати до уваги законодавство, то потрібно усунути проблеми визначення понять, що регулюють терористичну діяльність у Законі України «Про боротьбу з тероризмом» та Кримінальному кодексі України. Зокрема в останньому в різних частинах статті по суті міститься відповідальність за ідентичні дії, а саме у ст. 258-4 КК України – за вербування до вчинення терористичного акту і у ст. 258-1 КК України встановлюється відповідальність за втягнення здійснення терористичного акту, тому доречно було б об'єднати ці частини в одну втягнення особи до вчинення терористичного акту. Щодо ст. 258-3 КК України, то під ознаки складу злочину підпадають будь-які громадські об'єднання, які можуть бути дуже далекі від терористичних організацій, тому в контексті цієї статті необхідно чітко вказати ознаки, котрі притаманні лише терористичній організації. Також доречно було б суб'єктами, що відповідають за боротьбу з тероризмом детально проаналізувати законодавство, з обов'язковим урахуванням міжнародного досвіду, зокрема співпраця з Контртерористичним комітетом (КТК) і Управлінням з наркотиків та злочинності (УНЗ) ООН, контртерористичною мережею ОБСЄ, Комітетом експертів Ради Європи з питань боротьби з тероризмом (CODEXTER), а також із залученням Антитерористичного центру, котрий діє при Службі безпеки України та створити дієву стратегію боротьби з тероризмом, котра змогла б у короткі строки ліквідувати жахіття, що несе в небезпеку для життя чи здоров'я населення.

Література

1. Про боротьбу з тероризмом: Закон України від 20.03.2003 р. № 638-IV: текст із змін. станом на 05.01.2017 [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 25. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/>

show/ 638-15

2. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III: текст із змін. станом на 05.01.2017 [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25-26. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>

УДК 343.415 (043.2)

Мігалко А. М., студентка,
Львівський державний університет
внутрішніх справ, м. Львів
Науковий керівник: Парасюк Н.М., к.ю.н., доцент

ДО ПИТАННЯ ПРО ВИЗНАЧЕННЯ ЗМІСТУ «ВИБОРЧИХ ДОКУМЕНТІВ» ТА «ДОКУМЕНТІВ РЕФЕРЕНДУМУ» ЯК ПРЕДМЕТА СКЛАДІВ ЗЛОЧИНІВ

Особливою відмінністю виборчого процесу є його обслуговування за допомогою різного роду матеріальних носіїв інформації, а також інших предметів, що є незмінними супутниками виборів. У процесі правозастосування виникають труднощі із тлумаченням змісту таких предметів складу злочину, як «виборчі документи», «документи референдуму» та «виборча документація». У ч. 2 ст. 158 КК України поряд із загальним терміном виборчі документи перераховуються їх видові представники, а саме: виборчий бюлетень, бюлетень для голосування на референдумі, протокол про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці, про підсумки голосування на виборах чи референдумі, про результати виборів або референдуму та інших документів, які відповідно до законодавства відносяться до виборчих документів. Н.М. Парасюк стверджує, що законодавець невдало використав для узагальнення переліку документів, поданих у дужках термін «виборчі документи». Як зазначає науковець, предметом складу злочину слід визнавати не лише виборчі документи, а й документи референдуму, сформульований перелік видів документів є зайвою деталізацією нормативного матеріалу, окрім цього, ще й позбавлений будь-якої точності [1, с. 173]. Більш правильно було б вказати поряд із виборчими документами ще й документи референдуму, а вже у дужках перерахувати їх види.

Для уникнення помилок при встановленні предмета складу злочину, передбаченого ч. 2 ст. 158 КК України, слід звернутися до регулятивного виборчого законодавства. Але ситуація знову ускладнюється – відсутністю законодавчого визначення поняття «виборчі документи» та «документи референдуму». З цього приводу науковці наводять авторські